उन्नाईसौं गाउँसभामा गाउँपालिका उपाध्यक्ष **श्री सिता थापाद्वारा** प्रस्तुत

आँधीखोला गाउँपालिकाको

आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट बक्तव्य

आँधीखोला गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

कृषि, स्याङ्जा

मिति: २०८३ असार ८ गते सोमबार

"कृषि, पर्यटन समुन्नत आँधीखोला गाउँपालिकाको आधार; सेवा, विकास, सुशासन र समृद्धि हाम्रो कार्यभार"

आँधीखोला गाउँपालिकाको उन्नाईसौं गाउँसभा

आ.व. २०८३/०८४ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमको बक्तव्य

गरीमामय उन्नाईसौं गाँउ सभाका सभाध्यक्ष महोदय,

सभा सचिवज्यू, सभा सदस्य ज्यूहरू, कर्मचारी मित्रहरू, सम्पूर्ण आँधीखोलावासी आदरणीय बुवा आमा, दाजुभाई तथा दिदीबहिनी, साथै प्रत्यक्ष प्रसारण मार्फत आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ प्रस्तावित आय व्यय विवरण सुनिरहनु र हेरिरहनु भएका सम्पूर्ण आदरणीय महानुभावहरू,

नेपाली जनताको आम सहभागिता, उच्च वलिदान, ऐतिहासिक संयुक्त जन आन्दोलनबाट प्राप्त संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान, २०७२ ले स्थापित गरेका तीन तहको सरकार मध्ये संघीय र प्रदेश सरकारले आफ्नो वार्षिक नीति तथा कार्ययम सहित वार्षिक आय व्यय विवरण बजेट प्रस्तुत गरीसकेको सन्दर्भमा, आँधीखोला गाउँपालिकाको आ.व. २०८३/०८४ को लागि नीति तथा कार्यक्रम सभा अध्यक्ष ज्यू मार्फत सभामा पेश भई सर्वसम्मत रूपमा पारित भईसकेको छ। उन्नाईसौं गाउँ सभाको मिति २०८३ साल असार ५ गतेको पहिलो बैठकबाट पारित नीति तथा कार्यक्रममा आधारित रहेर सभाको दोश्रो बैठक समक्ष आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को लागि अनुमानित आय व्यय विवरण बजेट प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु।

सर्वप्रथम,

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको प्रचलित कानुनको दायरामा रहि उन्नाईसौं सभाको प्रथम बैठकबाट पारित नीति तथा कार्यक्रमको जगमा उभिएर समाजका प्रवुद्ध व्यक्तिहरू, समाजसेवी, राजनितिक दल, सामाजिक व्यक्तिहरू सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्था शिक्षक, कर्मचारी, पत्रकार, युवा, महिला, जनजाति उत्पीडित समुदाय समेतबाट प्रत्यक्ष भेटघाट अन्तरक्रिया साथै सामाजिक संजाल फेसबुक, भाईबर, म्यासेन्जर, ह्वाट्सअप, इमेल जस्ता माध्यमबाट प्राप्त सुझावलाई समेत आत्मसात गर्दै आ.व २०८३/०८४ को लागि प्रस्तावित बजेट समावेशिताको सिद्धान्त र पालिकाको सामर्थ्यतामा आधारित भई तयार गरिएको व्यहोरा अवगत गराउन चाहन्छु।

सम्मानित सभाका सभाध्यक्ष महोदय तथा सभा सदस्य ज्यूहरू,

सीमित साधन, श्रोत र बजेटको परिधिभित्रबाट असीमित ईच्छा, आकाङ्क्षा र योजनालाई समेट्दै दिगो, प्रभावकारी र लाभदायी योजना कार्यान्वयनमार्फत आम आँधीखोलावासी समुदायलाई सार्थक समृद्धिको प्रत्याभूति दिन हामी प्रतिबद्ध छौं।

आगामी आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ को बजेट तर्जुमा गर्दा गाउँपालिकाको विकासको आवश्यकता, दीर्घकालीन विकासका लक्ष्य, संविधानको अनुसूचीमा स्थानीय तहलाई प्राप्त अधिकारको सीमारेखा भित्र रही सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको अवधारणा अनुरूप गाउँपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, आँधीखोला गाउँपालिकाको दोस्रो आवधिक योजना, राष्ट्रिय योजना आयोगबाट प्राप्त मार्गदर्शन, विषयगत समितिको बैठक, राजनीतिक दल, विद्धत वर्ग, नागरीक समाज, आम नागरीक, निजी क्षेत्र लगायत अन्य सरोकारवालासँग प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष छलफल र अन्तरक्रिया गरी प्राप्त सुझावलाई आधार लिएको पनि स्मरण गर्न चाहन्छु।

स्थानीय स्रोत र साधनको उच्चतम उपयोग गर्दै गाउँपालिकाको चौतर्फी विकासका लागि गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले स्वीकृत गरेको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ मा अवलम्बन गरीने नीति तथा कार्यक्रमको आधारमा बजेट तय गर्दा संघीय एवं प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय समानीकरण, सशर्त अनुदान, राजस्व बाडफाड एवं आन्तरिक श्रोत समेतलाई मुख्य आधार बनाइएको छ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

अब, म गत आ.व. २०८१/०८२ को आम्दानी र खर्चको वास्तविक आय-व्यय विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

आय तर्फ

संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त समानीकरण अनुदान, सशर्त अनुदान चालू तथा पूँजीगत, विशेष अनुदान र समपुरक अनुदान गरी जम्मा रू. ३५ करोड २९ लाख १४ हजार, राजश्व बाडफाडँ तर्फ संघ तर्फ रू. ६ करोड ४९ लाख ७० हजार, प्रदेश राजश्व बाँडफाँड तर्फ रू. ३६ लाख ४६ हजार, गत आ.व. को जिम्मेवारी सहित आन्तरिक आय लगायत अन्य विविध क्षेत्रको आम्दानी रू. २ करोड ४७ लाख ९४ हजार गरी जम्मा कुल आय रू. **४४ करोड ६३ लाख २४ हजार** हुन गएको देखिन्छ।

व्यय तर्फः

चालु खर्च तर्फ रू. २९ करोड २४ लाख ८ हजार, पूँजीगत खर्च तर्फ रू. १४ करोड ९१ लाख १६ हजार गरी जम्मा **कुल खर्च रू. ४४ करोड १५ लाख २५ हजार** खर्च हुन गई बाँकी रकम अ.ल्या. भई आएको देखिन्छ।

अब, म चालू आ.व. २०८२/०८३ को प्रस्तावित एवं संसोधित आय व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

चालू आ.व. २०८२/०८३ को सम्पूर्ण कारोबार सकिन अझै केही समय बाँकी रहेकोले संशोधित आय व्यय अनुमान तथा हाल सम्मको यथार्थ विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

चालू आ.व. २०८२/०८३ को प्रस्तावित एवं संसोधित आय अनुमानः

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नगद मौज्दात, आन्तरिक आयतर्फ कर, दस्तुर, सेवा, शुल्क, महसुल, राजश्व वाँडफाँड समेत गरी जम्मा रू. १० करोड ७७ लाख २२ हजार, नगद सहभागितामा ४० लाख हुने अनुमान गरिएको थियो। त्यस्तै संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान बापत रू. ८ करोड १७ लाख, संघीय सरकारको राजस्व बाँडफाडबाट रू. ६ करोड ८३ लाख ८६ हजार, सशर्त अनुदान चालू तर्फ रू. २१ करोड ५४ लाख, सशर्त अनुदान पूँजीगत तर्फ रू. ६० लाख, संघीय सरकार समपूरक अनुदान पूँजीगत रू. ८६ लाख, संघीय सरकार विशेष अनुदान पूँजीगत रू. ९६ लाख, संघीय सरकार विशेष अनुदान चालू रू. १ करोड ६५ लाख, गण्डकी प्रदेश सरकारको वित्तीय समानीकरण अनुदान रू. १ करोड १ लाख ३४ हजार, गण्डकी प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँट रू. ७२ लाख ८३ हजार, प्रदेश समपूरक अनुदानबाट रू. ६० लाख, प्रदेश सरकार विशेष अनुदान चालू रू. ४० लाख, स्थानीय राजश्व बाँडफाँड १४ लाख ६० हजार गरी रू. **कुल ५४ करोड ६७ लाख ८६ हजार** हुने अनुमान रहेकोमा,

संसोधित आय तर्फः

यस आ.व. २०८१/०८२ मा जिम्मेवारी हस्तान्तरण भई आएको अ.ल्या. रकम, **आन्तरिक आयतर्फ** कर, दस्तुर, सेवा, शुल्क, महसुल, राजश्व वाँडफाँड नगद सहभागिता समेत गरी जम्मा रू. १ करोड ५८ लाख ७६ हजार, संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान बापत रू. ५ करोड ७५ लाख ४१ हजार, संघीय सरकारको राजस्व बाँडफाडबाट रू. ५ करोड ८६ लाख ७० हजार, सशर्त अनुदान चालू तर्फ रू. २१ करोड १३ लाख ५ हजार, पूँजीगततर्फ ६० लाख, संघीय सरकार समपूरक अनुदान रू. २७ लाख ६७ हजार, गण्डकी प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँट रू. ५४ लाख १९ हजार, दहत्तर बहत्तरबाट प्राप्त हुने आय १४ लाख ६० हजार, गण्डकी प्रदेश सरकारको समानीकरण अनुदान बापत रू. ७१ लाख ३७ हजार, प्रदेश समपूरक अनुदानबाट रू. ३० लाख, प्रदेश सरकार विशेष अनुदान चालू रू. २० लाख गरी कुल **रू.. ३७ करोड ११ लाख ७८ हजार** संसोधित आय अनुमान प्रस्तुत गर्दछु।

हालसम्म प्रस्तावित आय अनुमानका विभिन्न शिर्षकबाट रू.. ३७ करोड ११ लाख ७८ हजार वास्तविक आम्दानी हुन गएकोमा खर्च तर्फ चालू शिर्षकमा कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च र आर्थिक

सामाजिक, सांस्कृतिक, शैक्षिक, सामाजिक न्याय तथा समावेशिकरण र सुशासन तर्फ (सशर्त समेत) को कुल बजेट मध्ये हाल सम्मको खर्च रू. २४ करोड ८३ लाख १७ हजार (७०.५५ प्रतिशत) र पूँजीगत तर्फ रू. ७ करोड ४७ लाख ७२ हजार (३८.३८ प्रतिशत) रहेको छ।

नेपाल सरकारले लिएको नीति र तोकेको दरमा गत विगत वर्षदेखि नै दिँईदै आएको सामाजिक सुरक्षा भत्ता तर्फ शंसोधित आय अनुमान रू. ११ करोड ८० लाख ८२ हजार रहेको छ।

चालू आ.व मा संघीय सरकारवाट प्राप्त हुने समानीकरण अनुदान तर्फको रकम मध्ये ९१.४५ प्रतिशत रकम र राजश्व बाँडफाँड तर्फको रकम समेत सीमा भन्दा कम प्राप्त भई गाउँपालिकामा आ.व २०८३/०८४ मा थप आर्थिक दायित्व सृजना हुने देखिएको छ।

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय,

सभा सदस्यहरू,

उल्लेखित खर्चवाट चालू आ.व २०८२/०८३ मा हालसम्म प्राप्त प्रमुख उपलब्धिलाई देहाय बमोजिम प्रस्तुत गरेको छु।

- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोगले गरेको मुल्याङ्कन र स्थानीय शासन कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली (LGPAS) मा उच्चतम अंक प्राप्त गर्न सफल भएको
- संगठन र ब्यवस्थापन सर्भेक्षण (O and M) प्रतिवेदन वमोजिम १७ जना कर्मचारीको गण्डकी प्रदेश कितावखानामा पद दर्ताको काम सम्पन्न भएको
- भौतिक निर्माण तर्फ ७९.३२ प्रतिशत र वित्तीय तर्फ ५९.०८ प्रतिशत प्रगति रहेको
- चालु आ.व.को जेठ मसान्तसम्म रू. १ करोड ५६ लाख ३४ हजार ५९२ सय ३१ पैसा राजश्व प्राप्त भई वार्षिक लक्ष्यमा थप ३४.९६ प्रतिशत राजश्व संकलन भएको
- एक स्थानीय तह एक आधारभूत अस्पतालको अवधारणा बमोजिम सञ्चालित आँधीखोला आधारभुत अस्पतालमा २४ सै घण्टा सेवा उपलब्ध गराउन चिकित्सकको प्रवन्ध गरी विशेषज्ञ सेवा उपलब्ध गराईएको
- पालिकाको सौन्दर्यिकरणलाई अभिवृद्धि गर्न फोहोर व्यवस्थापन आँधीखोला -५ मा फोहोरमैला संकलन केन्द्र स्थापना गरिएको फोहोरलाई घर घरबाटै स्रोत मै वर्गीकरण गरी कुहिने फोहोरलाई समुदाय स्तरमै व्यवस्थापन र नकुहिने तथा सिसाजन्य वस्तुको संकलन पश्चात सुक्ष्म वर्गीकरण गरी पुनः प्रयोग योग्य बस्तुह बिक्री गर्ने कार्यको शुरूवात गरिएको

- सडक संजाल तर्फ १.७७ किमि निर्माण भई १३.९७ कि.मि. र अन्य निकायबाट ३६ कि मि थप भई कुल ४९.९७ कि मि सडक कालोपत्रे भएको, ढलानबाटो तर्फ ०.५ कि.मी थप भई ४.२ कि.मि. भएको। ग्राभेल सडक तर्फ ०.३ कि. मि थप भई १६.६९ कि मि र नयाँ ट्र्याक १ कि.मी. थप भई कुल २१.५ कि मि. निर्माण भएको
- पालिकाको गौरवको योजना अन्तर्गत रहेको सेपत भर्स्याङ देउराली सडक निर्माणको कार्य सम्पन्न गरी पालिकाकेन्द्र देखि वडा केन्द्र सम्म पक्की वाटोको पहुँच पुगेको
- पोखरा महानगरपालिकासँगको लागत साझेदारीमा वडा नं. ४ अन्तर्गत वाङसिङ–देउराली–पञ्चासे भञ्ज्याङ सडक स्तरोन्नति कार्य उल्लेखनीय रुपमा प्रगति भई सम्पन्नको चरणमा रहेको
- वडा नं. ५ को आइतेखोला–स्यानीबराये सडक तथा रंगेठाँटी–बास्कोट सडक निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा रहेको
- जनप्रदिप माध्यमिक विद्यालयमा आवासीय छात्रावास भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भई सञ्चालनका लागि हस्तान्तरण गरिएको
- भु- उपयोग योजना लागू गरी जग्गाको वर्गीकरणको काम सम्पन्न भएको
- झोलुङ्गेपुल तर्फ ओहियाघाट झोपु तथा सम्धीखोला ट्रस पुलको निर्माण सम्पन्न भएको
- एक घर एक धारा कार्यक्रम अन्तर्गत ४ वटा रिजर्वभ्वायर ट्याङ्की, ७ वटा ईन्टेक सहित ३.७९ कि.मी पाईपलाईन बिस्तार भएको
- कृषकको मागमा आधारित विभिन्न नापका २८.२८ कि.मी. पोलिथिन पाईप र १५१९ वर्ग मि. ग्याविन तारजाली वितरण गरिएको
- कृषि उत्पादन बढाउन पालिका र साझेदार निकायवाट १.८१ कि.मी. सिंचाई कुलो निर्माण भई थप ४१७ रोपनी जमिनमा सिंचाई सुविधा पुगेको
- बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम अन्तर्गत पालिका स्तरीय अभिमुखिकरण कार्यक्रम तथा पोषणमैत्री सर्वोत्तम पिठो बनाउने कार्य शुरुवात गरिएको
- सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिबृद्धि तथा सुदृढीकरण (अध्यक्षसँग शैक्षिक सुधार) कार्यक्रम अन्तर्गत १२ वटा विद्यालयमा ROOM TO READ सँगको साझेदारीमा प्रारम्भिक तह पठन सिप विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको
- कक्षा १ देखि ५ सम्मका विद्यार्थीलाई अंग्रेजी माध्यमका पाठ्यपुस्तक निःशुल्क वितरण गरिएको
- कक्षा १ देखि कक्षा ८ सम्मको स्थानीय पाठ्यक्रम हाम्रो आँधीखोला लागू गरी कक्षा १ देखि कक्षा ५ सम्मको पाठ्यपुस्तक तयार गरी उपलब्ध गराईएको
- इसीडी देखि कक्षा ३ सम्मका विद्यार्थीको लागि अपाङ्गता पहिचान कार्यक्रम, मा. वि. तह ९-१२, आधारभूत तह ६-८ र आधारभूत तह १-५ का विद्यार्थीलाई लक्षित गरी हाजिरीजवाफ प्रतियोगिता सम्पन्न गरिएको
- विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण कार्यक्रम अन्तर्गत माध्यमिक तहका ३ वटा विद्यालयको लागि ICT तथा पुस्तकालय सञ्चालनमा ल्याइएको

- एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सुचना प्रणाली (IEMIS) को प्रयोग गरी आधारभूत तह कक्षा ५ र ८ को परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गरिएको
- खेलकुद विकासको लागि विद्यालयको सहभागितामा राष्ट्रपति रनिङ्गशिल्ड प्रतियोगिता सम्पन्न भएको
- ६ वटै वडामा माटो तथा वाली उपचार शिविर संचालन गरी ३६३ जना किसानको खाद्यान्न तरकारी तथा फलफूलको नमुना जाँच गरी भिटामिन तथा जैविक बिषादी वितरण गरिएको
- कृषकको मागमा आधारित रही वडा नं ४ बाङसिङमा कालो हलेदोको व्यवसायिक उत्पादन गर्न मूल वीउ वितरण गरिएको
- मध्यपहाडी मकै बाली प्रबर्धन कार्यक्रम अन्तर्गत कृषक तथा कृषक समूहको लागत साझेदारीमा उन्नत जातको बीउ उत्पादन प्लट स्थापना गरिएको, ८०० के.जी गहुँ र २१०० के.जी. विभिन्न जातका मकैको विउ वितरण गरिएको
- सुन्तला र कागतीको उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने उद्देश्यले सुन्तला र कागतीका ११४०० बिरुवा वितरण गरिएको।५० प्रतिशत अनुदानमा ३९२ जनालाई निलो तुथो, सिकेचर, आरी, भर्याङ्ग, डिजिटल तराजु, क्यारेट, लुज पाईप, लगायतका कृषि सामग्री वितरण गरिएको
- गाउँपालिका र पश्चिमाञ्चाल कोल्ड स्टोर पोखरामा गरी करीब १८००० के.जी आलु बिउ भण्डारण को व्यवस्था मिलाइएको
- गाउँपालिका परिसरमा रहेको नर्सरीबाट अगौटे, मध्यम र पछौटे जातका बन्दा, काउली र ब्रो-काउलीका ८००० बिरू.वा र बर्खे लहरे बालिहरू. जस्तैः काँक्रा, करेला, घिरौंला र लौका गरी १२००० बिरूवा वितरण गरिएको
- परम्परागत कृषि प्रविधिलाई आधुनिकीकरण गर्दै लागत घटाउन तथा उत्पादन बढाउन ५० प्रतिशत लागत अनुदानमा ३९ गोटा हाते टयाक्टर (मिनिटेलर हलो), ५१ वटा टनेल प्लास्टिक र २७ वटा गोला सहित मौरीघार वितरण गरिएको छ।
- मासुमा आत्मनिर्भर बनाउन कृषकको सहलगानीमा बाख्रा पकेट विकास कार्यक्रम अन्तर्गत वोयर जातका बोका वितरण गरिएको
- वास्तविक कृषक पहिचान एवं व्यवस्थापनका लागि कृषि तथा पशुपंक्षी तथ्याङ्क एवं प्रोफाईल अद्यावधिक गरिएको
- कृषकको घर दैलोमा पुगी कृतिम गर्भाधान, निःशुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर, नियमित उपचार तथा परामर्श सेवा अन्तर्गत १३६७ जना कृषक लाभान्वित भएका
- पशुमा लाग्ने सरूवा माहामारीजन्य रोग विरू.द्व खोप संचालन गरी विभिन्न प्रजातिमा ४७५३ डोज खोप लगाई पशुमा पुर्ण खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको
- कृषकको सहलगानीमा भकारो सुधार, हिउँदे तथा डाले घाँसको विउ वेर्ना वितरण, उन्नत जातका भैसीं खरिद तथा गोठ निर्माण/मर्मत गरी गाई भैसीं श्रोत केन्द्र कार्यक्रम संचालन गरिएको
- गुणस्तर तथा खाद्य सुरक्षा सुनिश्चित गर्न मासु पसल सुधार गरी मिट माट सुढुढीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको

- जनताको घर दैलोमा सेवा प्रवाह पुर्याउन घुम्ती शिविर मार्फत सेवा प्रवाह, उपचारात्मक प्रकृतिका स्वास्थ्य शिविर, नागरिक प्रतिको उत्तरदायित्व प्रबर्द्धनका लागि सार्वजनिक सुनुवाई, वडा कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थाको अनुगमन, सामाजिक परिक्षण लगायतका कार्यक्रम संचालन गरिएको, जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, उपभोक्ता समिति, टोल विकास सस्थाका पदाधिकारीको क्षमता विकासका लागि विभिन्न तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको
- श्रवण कुमार जेष्ठ नागरिक गाउँघर स्वास्थ्य केन्द्र बाट प्रत्येक महिना जो स्वास्थ्य संस्थामा गइ स्वास्थ्य सेवा लिन नसक्ने जेष्ठ नागरिक लक्षित ३६ वटा केन्द्र मार्फत ५३५७ महिला र ३९०८ पुरू.ष गरी जम्मा नयाँ पुराना ९२६५ जनालाई आधारभुत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिएको
- गर्भवति महिला तथा बाल स्वास्थ्यको लागी प्रोटोकल अनुसार नियमित गर्भजाँच गर्ने ७० जना गर्भवतिलाई ४२० केरेट अण्डा तथा क्याल्सियम चक्कि उपलब्ध गराईएको
- स्वास्थ्य संस्थाको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रवाहको लागि औषधी, भ्याक्सिन लगायतका सामग्रीको अटुट उपलब्धतालाई समयमै चरणवद्ध रूपमा व्यवस्थापन गरिएको
- वडा नं. ५ थुम्का डाँडामा रहेको जिर्ण सेतिदोभान स्वास्थ्य चौकीलाई स्थान्तरण गरि साविकको गाउँपालिकाको कार्यालय रहेको भवन कृषिमा स्थानन्तरण गरि सेवा प्रवाहलाई नियमित गरिएको
- परिवार नियोजन, स्तनपान सप्ताह, आयोडिन महिना, उच्च रक्तचाप, आत्महत्या न्युनिकरण, महिनावारी स्वाच्छता, HIV/AIDS जस्ता दिवस मनाउने साथै विद्यालयको समन्वयमा पोषण, प्रजनन स्वास्थ्य, नाक, कान, घाँटी, सर्ने नसर्ने रोग लगायत सरसफाई सम्बन्धि विद्यालय शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको
- राष्ट्रिय भिटामिन ए तथा जुकाको औषधी ५ वर्ष मुनिका १२९० जना वालवालिका र विद्यालय अध्ययनरत छात्र छात्रा ४३६८ जनालाई दुई चरणमा गरि आम वितरण अभियान सम्पन्न गरिएको
- JANTRA नेपालको सहयोगमा आँधीखोला आधारभूत अस्पतालमा AI Portable X-Ray मार्फत क्षयरोग खोजपड्ताल शिविर सञ्चालन गरी ४२८ जना सेवाग्राहिको परिक्षण गरिएको
- पालिका र नेलम्बो नेपालको आयोजनामा वडा नं १ पञ्चमुलको प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा निःशुल्क दन्त शिविर सञ्चालन गरी ५८० लाभग्राहीलाई सेवा उपलब्ध गराईएको र आँधीखोला आधारभूत अस्पतालमा निःशुल्क कान शिविर सञ्चालन गरी कुल २०१ जना लाभग्राहीलाई सेवा उपलब्ध गराईएको
- Diabetes, Thyroid तथा Endocrinology Care Center कास्कीको आयोजनामा फापरथुम स्वास्थ्य चौकी र बाङसिङ स्वास्थ्य चौकीमा मधुमेह जोखिम समूहका नागरिकको रक्तचाप, मधुमेह परिक्षण, उचाई तथा तौल मापन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको
- विद्यालयमा विद्यार्थीको पोषण लेखाजोखा तथा स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाका लागि मानसिक स्वास्थ्य तथा नसर्ने रोग सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको

- पाठेघरको मुखको क्यान्सर गराउने भाईरस विरुद्धको एच.पि.भी. (HPV) खोप विद्यालयमा अध्ययनरत कक्षा ६ का ८७ छात्रालाई खोप लगाउने कार्य सम्पन्न गरिएको
- स्वास्थ्य संस्था मार्फत ३६ वटा टोलमा उच्च रक्तचाप)Hypertension, मधुमेह)Diabetes),शरीरको उचाइ) तौल अनुपात—BMI), मृगौला सम्बन्धी जोखिम संकेत (लक्षण/इतिहास) नसर्ने रोग पहिचान कार्यक्रममा २०४५ जना ३० वर्ष माथिका सेवाग्राहिको परीक्षण गरिएको
- ६ महिना देखि ५९ महिना सम्मका बालबालिकाको पोषण लेखाजोखा गर्ने अभियानमा ६५५ जना बालबालिकाको पोषण अवस्था पहिचान परिक्षण सम्पन्न गरिएको
- पालिकालाई पूर्ण खोप सुनिश्चितता तथा दिगोपना घोषणा गरिएको
- स्वास्थ्य कार्यालयको आयोजना र गाउँपालिकाको समन्वयमा ६ वटै वडाका स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीलाई स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम गरिएको
- पञ्चमुल प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा स्तन क्यान्सरको प्रारम्भिक पहिचान, आङ्ग खस्ने समस्याको पहिचान र व्यवस्थापन साथै पाठेघरको मुखको क्यान्सर परीक्षण (VIA) सम्बन्धी स्क्रिनिङ कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको
- वैकल्पिक चिकित्साको लागि नागरिक आरोग्य सेवा सहित आयुर्वेदीय स्वस्थ जीवनशैली अवलम्वनका लागि नागरिक आरोग्य अभियान सञ्चालन गरिएको
- स्वास्थ्यका नियमित कार्यक्रम गाउँघर क्लिनिक, खोप क्लिनिक र स्वास्थ्य संस्थावाट हालसम्म नयाँ पुरानो सेवाग्राही संख्या २९,०६२ लाई स्वास्थ्य सम्बन्धि सेवा उपलब्ध गरिएको
- स्वास्थ्यकर्मीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि सहयोगात्मक सुपरिवेक्षणअनुगमन र आवश्यक तालिम तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम समयसमयमा गरिदै आएको साथै मासिक, चौमासिक, वार्षिक स्वास्थ्य क्रियाकलापको समीक्षा गर्दै सुधार कार्ययोजना समेत कार्यान्वयन गर्दै लगिएको
- सुरक्षित आप्रवासन सामी कार्यक्रम अन्तर्गत समुदाय अभिमुखीकरण, परिवार अभिमुखिकरण कार्यक्रम, विद्यालय स्तरिय वित्तिय साक्षरता तथा मनोसामाजिक परामर्श कक्षा लगायत सवै वडाका जनप्रतिनिधि र टोल विकास संस्थाका पदाधिकारी समेत कुल ३१२८ जना सन्देशमुलक, उत्प्रेरात्मक, उपचारात्मक सेवा उपलब्ध गराईएको
- गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमको सिप विकास अन्तर्गत महिलालाई लक्षित गरी दुना टपरी बनाउने सम्बन्धी तालिम तथा प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम संचालन गरिएको
- रिटर्नी स्वयमसेवकबाट नयाँ घरभेट सङख्या २१२८ र पुनः परिवार भेटघाट कार्यक्रम अन्तर्गत १२५१ गरी कुल ३२७८ परिवारका सदस्यलाई वैदेशिक रोजगारका बिभिन्न विषयमा सचेतना र वित्तीय साक्षरता अन्तर्गत २०१३ जना परिवार सदस्यलाई आम्दानी खर्चको हिसावकिताव राख्नको लागि वचत पासवुक वितरण गरिएको

- ❖ राष्ट्रिय सहकारी दिवसको अवसरमा सहकारी संस्था विचमा अन्तर्क्रिया तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको
- ❖ राष्ट्रिय रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रोजगार सेवा केन्द्रमा सूचीकृत बेरोजगार ४५ जनालाई न्यूनतम रोजगारी प्रदान गरिएको
- ❖ वैदेशिक रोजगारीमा जाने २० जनालाई श्रम स्वीकृति प्रदान गरिएको र ४ जनालाई वैदेशिक रोजगार वोर्डवाट पाउने आर्थिक सहायताको लागि सहजीकरण गरिएको
- ❖ स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ४७ (१) अन्तर्गत १ वटा र ४७(२) अन्तर्गतका ६ गरी कुल जम्मा ७ वटा उजुरी मध्ये ५ वटा उजुरी फछ्यौट भएका र २ वटा न्यायिक निरुपणको चरणमा रहेका
- ❖ ६० जनालाई ज्येष्ठ नागरिक र १६ जनालाई अपाङ्गता परिचयपत्र वितरण गरिएको
- ❖ बालबचाउ, बाल संरक्षण, वालविकास र वालसहभागिताको अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न अनुशिक्षणका कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको
- ❖ विद्यालयमा दिवा खाजाको रूपमा प्रयोग हुने पत्रु खानालाई निरूत्साहित गर्न सर्वोत्तम पिठो वनाई खाजाको रूपमा प्रयोग गर्न उत्प्रेरित गरिएको
- ❖ वडास्तरीय वालअधिकार समिति गठन, वालकल्याण अधिकारीको व्यवस्था गरी वालमैत्री गाउँपालिका घोषणा उन्मूखका कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको
- ❖ तिजको अवसरमा अन्तरआमा समूह तिज गीत प्रतियोगिता, लैङ्गिक हिंसा विरूद्धको १६ दिने अभियान र विभिन्न दिवसीय तथा आर्थिक शसक्तिकरणका कार्यक्रम संचालन गरिएको
- ❖ व्यक्तिगत घटना दर्तातर्फ जन्म दर्ता ३७१, विवाह दर्ता २०२, वसाईसराई गरी आउने संख्या २४, जाने संख्या २१९, सम्बन्ध विच्छेद ३०, मृत्युदर्ता १५२ गरी जम्मा ८३२ घटना दर्ता गरिएको
- ❖ बालपोषण भत्ता, जेष्ठ नागरिक अन्य, ६० वर्षमाथिका जेष्ठ नागरिक, अपाङ्ग, एकल महिला र विधवा महिला गरी कुल ३२८९ जनालाई ९ करोड ४५ लाख ७६ हजार ८ सय २३ रूपैया सामाजिक सुरक्षा भत्ता बापत वितरण गरिएको
- ❖ स्याङ्जा जिल्लामा जन्म भई राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय रूपमा ख्याती प्राप्त कलाकारको उपस्थितिमा ऐतिहासिक आँधीखोला साँस्कृतिक महोत्सव तथा श्रष्टा सम्मान कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।

आदरणीय सभाध्यक्ष महोदय, सभा सदस्य ज्यूहरू

अब म आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेटका उद्देश्य पेश गर्दछु :

- ❖ कृषक तथा युवा लक्षित कार्यक्रम मार्फत आय आर्जन तथा रोजगारी वृद्धि गर्ने,
- ❖ ग्रामिण क्षेत्रमा विकासका पूर्वाधार तयार गरी बसाई सराई नियन्त्रण गर्दै आकर्षक केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने,

- ❖ संघीय एवं प्रदेश सरकारले लिएका आर्थिक सामाजिक एवं मानवीय विकासका सुचकाङ्कमा उल्लेख्य वृद्धि गरी गाउँपालिकावासीको जीवनस्तर अभिबृद्धि गर्ने,
- ❖ आर्थिक, सामाजिक रूपमा पिछडिएका वर्गको उत्थान गर्दै गरीबी न्यूनीकरण मार्फत दीगो विकासको लक्ष्य प्राप्त गर्ने,
- ❖ सुशासनलाई प्रबर्द्धन गर्दै सेवा प्रवाहलाई सहज, सरल र पारदर्शी एवं सूचना प्रविधिमैत्री बनाउने,
- ❖ सबै प्रकारका रोग र विपदबाट नागरीकको जीवन रक्षा गर्दै जनजीवनलाई सहज र सुरक्षित बनाउने,
- ❖ पर्यटकीय पुर्वाधार संरचनाको विकास गर्दै रोजगारी सिर्जनाका साथ आयस्तर बढाउने,
- ❖ गाउँसभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रममा प्रस्तुत भएका आयोजना तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्ने,

उल्लेखित उद्देश्य हासिल गर्नका लागि प्रस्तावित बजेटमा देहाय बमोजिमका क्षेत्रगत प्राथमिकता निर्धारण गरेको छु।

- ❖ शिक्षामा गुणस्तरीयता अभिबृद्धि गरी गाउँपालिकालाई शैक्षिक केन्द्रको रूपमा विकास गर्ने,
- ❖ गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको दायरा विस्तार गर्दै आधारभूत, प्राथामिक र उपचारात्मक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने,
- ❖ कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व अभिबृद्धि गरी आय आर्जनको प्रमुख श्रोतको रूपमा विकास गर्दै ग्रामिण अर्थतन्त्रको सबलिकरण गर्ने,
- ❖ सबै घरधुरीमा आधारभूत खानेपानीको पहुँच स्थापित गर्दै स्वच्छ, सफा, खानेपानी आम नागरीकमा पुर्याउने,
- ❖ सडक संजाल विस्तार एवं पालिका भित्रका सडकको स्तरउन्नति गर्दै बाह्रै महिना सडक यातायात संचालन हुने व्यवस्था मिलाउने,
- ❖ गाउँपालिकाको क्षेत्रगत रूपमा आवश्यक पूर्वाधार संरचना निर्माण गरी पूर्वाधार सेवाको पहूँच स्थापित गर्ने,
- ❖ विभिन्न जातजाति, धर्म, संस्कृति, कलाको संरक्षण गर्दै महिला, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरीक, अपांग, आदीवासी, जनजाति, दलित पिछडिएको वर्ग लगायत आर्थिक सामाजिक रूपमा कमजोर वर्गको उत्थान गर्दै सामाजिक न्याय र समतामूलक समाज निर्माण गर्ने,
- ❖ संघीयताको कार्यान्वयन, गुणस्तरीय तथा पहुँच युक्त सार्वजनिक सेवा प्रवाह, उत्तरदायी तथा पारदर्शी शासन प्रणाली सुदृढीकरण गरी आँधीखोलाबासी जनताको जीवनस्तर अभिबृद्धि गर्ने।

आदरणीय सभाध्यक्ष ज्यू, सभासद् ज्यू हरू एवं उपस्थित महानुभावहरू,

"कृषि र पर्यटन समुन्नत आँधीखोला गाउँपालिकाको आधार, सेवा विकास सुशासन र सम्बृद्धि नै हाम्रो कार्यभार" भन्ने मूल नाराका साथ आँधीखोला गाउँपालिकाको समृद्धिको यात्रालाई अगाडि बढाउने सोच अनुरूप उन्नाईसौं गाउँसभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि गाउँ कार्यपालिकाले पारित गरी पेश गरेको आ.व २०८३/०८४ को बजेट तथा कार्यक्रममा भएको अनुमानित आय तथा व्ययको विवरण प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

आय तर्फ

यो वर्ष खर्च नभई बाँकी रही जिम्मेवारी हस्तान्तरण हुने आर्थिक वर्षको मसान्त पछि नै एकिन हुने भएकोले सोही अनुसार रहने गरी रू. १३ करोड ३२ लाख, आन्तरिक आयतर्फ कर, दस्तुर, सेवा, शुल्क, महसुल, राजश्व वाँडफाँड समेत गरी जम्मा रू. १ करोड २७ लाख, नगद सहभागिता पूँजीगत तथा चालू तर्फको कृषि अनुदान र अन्य कार्यक्रमको गरी रू. २ करोड १० लाख अनुमान गरिएको छ। त्यस्तै संघीय सरकारबाट वित्तीय समानीकरण अनुदान बापत रू. ८ करोड २१ लाख, संघीय सरकारको राजस्व बाँडफाडबाट रू. ७ करोड ०९ लाख, सशर्त अनुदान चालू तथा पूँजीगत तर्फ रू. २२ करोड ९७ लाख, संघीय सरकार समपूरक अनुदान रू. १ करोड ७० लाख, संघीय सरकार विशेष अनुदान रू. १ करोड ८० लाख, गण्डकी प्रदेश सरकारको वित्तीय समानीकरण अनुदान १ करोड ९ हजार, गण्डकी प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँड रू. ७३ लाख, प्रदेश समपूरक अनुदानबाट रू. ६० लाख, प्रदेश सरकार विशेष अनुदान ४० लाख, सडक बोर्ड रू. २५ लाख, पर्यटन बोर्ड १८ लाख गरी कुल ६१ करोड ६२ लाख हुने अनुमान गरिएको छ।

नेपाल सरकारले तोकेबमोजिम विगत वर्षदेखि नै दिँदै आएको सामाजिक सुरक्षा तर्फको रकम सामाजिक सुरक्षामा आवद्ध लाभग्राही वर्गमा प्रत्यक्ष खर्च हुने भएकोले यस बजेटमा समावेश गरिएको छैन।

व्यय तर्फ

चालू खर्च

कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च एवम् कार्यक्रम तर्फ	७ करोड २३ लाख
आर्थिक सामाजिक, सांस्कृतिक, सामाजिक, सुशासन, न्याय तथा समानता, लैङ्गिक तथा समावेशिकरण तर्फ	८ करोड ४२ लाख

पूँजीगत खर्च

पूँजीगत खर्च तथा पूर्वाधार विकास,निर्माण	१८ करोड ५० लाख

सशर्त, समपूरक, विशेष (संघ र प्रदेश चालू पूँजीगत सहित)

सशर्त अनुदान (हस्तान्तरित कार्यक्रम)	२७ करोड ४७ लाख

गरी जम्मा ६१ करोड ६२ लाख

आर्थिक विकास क्षेत्र

कृषि विकास कार्यक्रम

बेरोजगार समस्या न्युनिकरणका साथै **"कृषक अनुकुलन परिस्थिति, खेतवारीमा हाम्रो उपस्थिति"** नीति तथा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न कृषि क्षेत्रमा उच्च प्राथमिकताको साथ बजेट विनियोजन गरेको छु।

- कृषि तथा पशुपन्छी विकास कार्यक्रम अन्तर्गत कृषकको आयआर्जनमा वृद्धि गर्ने उद्देश्यले साना सिँचाई, प्लास्टिक टनेल प्रविधि विस्तार, कृषि उपकरण वितरण र गोठ सुधार कार्यक्रम सञ्चालनका लागि कृषक तथा कृषक समूहको लागत साझेदारीमा रू.१ करोड ८० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ।
- कृषकको आयआर्जनमा टेवा पुऱ्याउन **उत्पादनमा आधारित कृषि अनुदान कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि रू. **५ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- सामूहिक खेती प्रणालीलाई प्रोत्साहन गरी कृषि उत्पादन तथा व्यवसायिकरणमा टेवा पुऱ्याउन **सामूहिक खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि रू. **२ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- राष्ट्रिय फल सुन्तला उत्पादन क्षेत्र, विस्तार तथा उत्पादकत्व वृद्धि गर्न **सुन्तला बगैंचा सुदृढीकरण तथा बिरूवा वितरण कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि रू. **८ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- माटोको उर्वराशक्ति परीक्षण, बाली व्यवस्थापन तथा रोग—किरा नियन्त्रण सेवामा कृषकको पहुँच अभिवृद्धि गर्न **माटो परीक्षण, बाली उपचार शिविर तथा रोग—किरा नियन्त्रण कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि रू. **५ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- सुरक्षित तथा दिगो कृषि उत्पादन प्रणालीलाई प्रवर्द्धन गर्न **प्राङ्गारिक कृषि, एकीकृत शत्रुजीव व्यवस्थापन (IPM) तथा कृषक पाठशाला सञ्चालन कार्यक्रम** का लागि रू. **१ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।

- कृषि बालीमा हुने क्षति न्यूनीकरण गरी कृषकको उत्पादन सुरक्षामा सहयोग पुर्‍याउन **बाँदर नियन्त्रण कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि **रू. ५ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- कृषि उपजको भण्डारण तथा बजार व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन **कोल्ड स्टोर सञ्चालन कार्यक्रम**का लागि **रू. २ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- प्राकृतिक विपद् वा अन्य कारणबाट कृषि तथा पशुपंक्षी क्षेत्रमा हुने क्षति न्यूनीकरण गर्न **विपद् वा राहत/कृषि तथा पशुपंक्षी क्षति न्यूनीकरण कार्यक्रम** सञ्चालन गर्न **रू. २ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- कृषि क्षेत्रको डिजिटलीकरण, सूचना प्रवाह तथा बजार पहुँच विस्तार गर्न **कृषि एप विकास तथा बजार पहुँच कार्यक्रम** का लागि **रू. २ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- बाँझो तथा खाली रहेको निजी जमिनको सदुपयोग गरी व्यवसायिक खेती विस्तार गर्न **भूमि बैंक स्थापना तथा लिज खेती कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि **रू. १ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वातावरणमैत्री कृषि प्रविधिको प्रवर्द्धन गर्न **जैविक, घरेलु तथा वनस्पति विषादी उत्पादन कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि **रू. १ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- आलु उत्पादनमा आत्मनिर्भरता तथा व्यवसायिक खेती विस्तार गर्न **बर्खे आलु पकेट विकास कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि **रू. ४ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- कृषकको आयवृद्धि तथा बजारमुखी उत्पादनलाई प्रोत्साहन गर्न **बेमौसमी तरकारी खेती कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि **रू. ३ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- केरा उत्पादन क्षेत्र वृद्गि गरी आयआर्जन अभिवृद्धि गर्न स्थानिय जातका **केरा खेती विस्तार कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि **रू. २ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- उत्कृष्ट कृषकको योगदानको सम्मान तथा अन्य कृषकलाई प्रोत्साहन गर्न **कृषक सम्मान पुरस्कार कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि **रू. २ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- पालिकाको परिसरमा रहेको नर्सरीमार्फत हिउँदे तथा बर्खे तरकारीका बिरूवा उत्पादन तथा वितरण कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- स्थानीय स्तरमा उपलब्ध रैथाने बालीहरू.को संरक्षण, उत्पादन वृद्धि तथा बजार प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिन रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रमका लागि रू. ७ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- किसान सूचिकरण कार्यलाई निरन्तरता दिँदै किसान परिचयपत्रलाई कृषि क्षेत्रमा प्रदान गरिने सेवा, सुविधा तथा सहुलियतसँग आवद्ध गराउन किसान सूचिकरण कार्यक्रम अन्तर्गत रू. १ लाख २० हजार विनियोजन गरेको छु।
- कृषियोग्य जमिनमा सिँचाइ सुविधा विस्तार गर्न साना सिँचाइ कार्यक्रमका लागि रू. ७ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं १ मा मौरी पकेट कार्यक्रमको लागि रू. ३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ३ मा कृषि विकास कार्यक्रमको लागि रू. ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

- वडा नं ५ मा मौरी घार अनुदान वितरण कार्यक्रमको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ५ मा कृषक प्रोत्साहन तथा ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रमको लागि रू. १ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ६ अन्तर्गत मागमा आधारित कृषि सिचाई योजनाको लागि रू. २ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

उल्लेखित कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि कृषि विकास अन्तर्गत जम्मा रू. २ करोड ५५ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।

पशु सेवा शाखा

- पशुपंक्षीमा देखिने विभिन्न रोगको समयमै उपचार तथा स्वास्थ्य सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन **पशुपंक्षीको औषधी खरिद तथा उपचार सेवा कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि रू. **५ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- पशुपंक्षीमा लाग्ने रोगको सही पहिचान तथा निदान गर्न **भेटेरिनरी प्रयोगशाला सुदृढीकरण कार्यक्रमका** लागि रू. **१ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- पशुपालक कृषकको घरदैलोमै स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउने उद्देश्यले **६ वटा पशु स्वास्थ्य शिविर कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि रू. **३ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- आधुनिक पशुपालन प्रविधि तथा व्यवसायिक सीप विकासका लागि **कृषक तालिम तथा क्षमता विकास कार्यक्रम** सञ्चालन गर्न रू. **१ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- पशुजन्य उत्पादन वृद्धि, व्यवसायिक पशुपालन प्रवर्द्धन तथा कृषकको आयआर्जनमा टेवा पुऱ्याउन **उत्पादनमा आधारित अनुदान कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि रू. **२० लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- पशु आहार व्यवस्थापनमा सुधार तथा घाँस उत्पादन विस्तार गर्न **भुइँ तथा डाले घाँसको बीउ तथा बेर्ना वितरण कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि रू. **२ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- पशुको नश्ल सुधार तथा उत्पादकत्व अभिवृद्धि गर्न **कृत्रिम गर्भाधान सेवा कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि रू. **२ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- दुग्ध उत्पादनको बजारीकरण तथा सङ्कलन प्रणालीलाई सुदृढ बनाउन **दुग्ध सङ्कलन केन्द्रमा सहयोग कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि रू. **३ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- मासु तथा दुग्धजन्य पदार्थको गुणस्तर, स्वच्छता र उपभोक्ता स्वास्थ्य सुरक्षालाई सुनिश्चित गर्न **मासु तथा दुग्धजन्य पदार्थ अनुगमन कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि रू. **५० हजार** बजेट विनियोजन गरेको छु।

- पशु व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाउन **ट्रेभिस (Travis) निर्माणका** लागि **रू. २ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- पशुपालन तथा कृषि क्षेत्रप्रति जनचेतना अभिवृद्धि गर्न **कृषि तथा पशुपंक्षी दिवस मनाउने कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि **रू. १ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- उन्नत भैंसी पालन व्यवसायको विस्तार तथा दुग्ध उत्पादन वृद्धि गर्न **भैंसी प्रवर्द्धन कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि **रू. ५ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- पशुपंक्षीमा फैलिन सक्ने महामारी तथा आकस्मिक रोगको नियन्त्रण, निगरानी तथा **NAHIS Reporting** प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन **महामारी/आकस्मिक रोग नियन्त्रण तथा NAHIS रिपोर्टिङ कार्यक्रम** सञ्चालनका लागि **रू. ६० हजार** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- मानव तथा पशु स्वास्थ्य सुरक्षालाई ध्यानमा राखी रेविज रोग नियन्त्रणका लागि **कुकुरमा रेविज नियन्त्रण कार्यक्रम** सञ्चालन गर्न **रू. ६० हजार** बजेट विनियोजन गरेको छु।

उल्लेखित कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि पशु सेवा शाखातर्फ जम्मा रू. ४६ लाख ७० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।

उद्योग, वाणिज्य तथा व्यापार

स्थानीय स्तरमा आवश्यक वस्तु तथा सेवाको उत्पादन गरी आर्थिक उपार्जन गर्ने उद्देश्यले कृषि तथा वन पैदावारमा आधारित उद्योग, पर्यटन उद्योग, परम्परागत तथा घरेलु उद्योगको विकास र विस्तारको लागि बजेटमा व्यवस्था गरेको छु।

- गुणस्तरहीन एवं म्याद नाघेका बस्तुहरू.को बिक्री वितरणलाई रोक्न प्रभावकारी कदम चालिने छ। एकाधिकार र कृत्रिम अभावको स्थिति रहन नदिन प्रभावकारी नियमन तथा अनुगमनको व्यवस्था गरीनेछ। उपभोक्ता हित संरक्षण तथा बजार अनुगमनको लागि बजेटमा व्यवस्था गरेको छ। खाद्य सुरक्षा कार्यक्रमलाई **लागि रू. २ लाख विनियोजन** गरेको छु।
- वन तथा वनस्पतिजन्य बस्तुको उत्पादनको लागि साना उद्योग स्थापना गर्न बजेटमा व्यवस्था गरेको छु।
- आय आर्जन र बचततर्फ उन्मुख गर्न सीप विकास कार्यक्रमको लागि **रू. ३ लाख ३५ हजार** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- तालिम पश्चात् प्रतिस्पर्धामा छनौट भएका व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक मार्फत लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ उद्यमी सिर्जना गर्न रू. १ लाख २८ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।

- समूहगत रूपमा प्रविधिको हस्तान्तरण गरी प्रविधि हस्तान्तरणबाट गाउँपालिकाको विकासका लागि **रू. ७० हजार बजेट** विनियोजन गरेको छु।

पर्यटन

- गाउँपालिका भित्रका ऐतिहासिक, सांस्कृतिक, धार्मिक, पूरातात्विक र प्राकृतिक सम्पदाहरू. धार्मिक स्थल, देवालय, शिवालय, गुम्बाहरू.को संरक्षण, प्रवर्धन गरी पर्यटन विकास गर्न **पर्यटन प्रवर्धन तथा महोत्सव संचालनको लागि ५ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- पर्यटन उद्योगलाई प्रोत्साहन गर्दै गाउँपालिका भित्र संचालनमा रहेका होमेस्टे प्रवर्धनको लागि रू. २ लाख बजेटमा व्यवस्था गरेको छु।
- गाउँपालिका भित्रका संभाव्य पर्यटकीय क्षेत्रको जगेर्ना गर्न आन्तरिक पर्यटन प्रवर्धनको लागि **रू. ५ लाख बजेट** विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ४ स्थित श्रवणकुमार समाधीस्थल पर्या-पर्यटन प्रवर्धन कार्यक्रम संचालनको लागि **रू. ५ लाख बजेट** विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं १ स्थित म्हाजय भञ्याङ पार्कमा थप पूर्वाधार विकासको लागि नेपाल पर्यटन बोर्डसँगको साझेदारीमा पालिकाको समेत गरी **रू. ३६ लाख बजेट** विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ३ स्थित सेल्फि डाडामा पर्यटकीय घर निर्मानका लागि रू. **१० लाख बजेट** विनियोजन गरेको छु।

रोजगार कार्यक्रम

- उत्पादन र उद्यमशीलता मार्फत रोजगारी सिर्जना तथा न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूति, सीप विकास, उद्यमशीलता प्रवर्द्धन र पुनः एकीकरण सम्बन्धी क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न गाउँपालिकाको शत प्रतिशत साझेदारी समेत गरी रू. २० लाख ९४ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
- रोजगार केन्द्रलाई जनशक्ति परिचालन र संचालन खर्चको लागि रू. ७ लाख ५३ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
- श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान तथा रोजगार संचाद मञ्चको संचालनका लागि ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
- समुदायस्तरमा सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा सूचना प्रवाह कार्यक्रमका लागि रू. ८८ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।

रोजगार कार्यक्रमको लागि कुल बजेट रू. २९ लाख ८५ हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ।

वित्तीय साक्षरता तर्फ

- वित्तीय साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन बचत र बजेट व्यवस्थापनको आधारभूत ज्ञान तथा व्यवहारिक सीप प्रदान गर्न **वित्तीय साक्षरता** र सचेतना लगायतका कार्यक्रमका लागि **रू. ६ लाख ८७ हजार विनियोजन** गरेको छु।
- घरघर र टोलटोलमा वैदेशिक रोजगार सम्बन्धी जनचेतना र परामर्श सेवा कार्यक्रम अन्तर्गत वित्तीय साक्षरता सहजकर्ता, मनोसामाजिक परामर्शकर्ता र रिटनी स्वयंसेबकको लागि रू. **१८ लाख १४ हजार** विनियोजन गरेको छु।

सामाजिक क्षेत्र

स्वास्थ्य

सबै नागरिकको स्वास्थ्य अधिकार सुनिश्चित गर्दै पहुँचयोग्य, प्रभावकारी र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने लक्ष्यसहित स्वास्थ्य पूर्वाधारको विकास, रोगको रोकथाम तथा नियन्त्रण, मातृ तथा शिशु स्वास्थ्य सुधार, स्वस्थ र सक्षम जनशक्ति निर्माण एवं समग्र जनस्वास्थ्य अवस्था सुदृढीकरणका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राखी बजेट विनियोजन गरिएको छ।

- स्वास्थ्य सेवाको प्रभावकारी सञ्चालन तथा गुणस्तरीय सेवा प्रवाह सुनिश्चित गर्न स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कर्मचारीको योगदान,समर्पण र सेवाभावको कदर गर्दै स्वीकृत दरबन्दी बमोजिम कर्मचारीको तलब तथा आवश्यक भत्ता व्यवस्थापनका लागि रू. ३ करोड ११ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- मृगौला प्रत्यारोपण गरेका, डायलाइसिस गराइरहेका, क्यान्सर रोगी र मेरूदण्ड पक्षघातका बिरामीलाई औषधि उपचार खर्च बापत मासिक रू. ५ हजारका दरले उपलब्ध गराउन रू. २५ लाख ४० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
- खोप, नवजात शिशु तथा बालरोग, वहुक्षेत्रीय पोषण, गर्भवती, सुत्केरी, परिवार नियोजन, गर्भपतन तथा प्रजनन स्वास्थ्य, किशोर किशोरीमैत्री सेवा नियमित रूपमा सञ्चालन गर्नका लागि रू. ३७ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
- स्वास्थ्य संस्थामा औषधी, औषधीजन्य सामग्री तथा भ्याक्सीनको आपुर्ति व्यवस्थापन, मर्मत सम्भार तथा न्युनतम सेवा गुणस्तर मापदण्ड कायम राखि गुणस्तरीय सेवा प्रवाहको लागि रू. ४८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

- ज्येष्ठ नागरिकको स्वास्थ्य समस्याको समयमै पहिचान, उपचार, परामर्श तथा नियमित निगरानी सुनिश्चित गर्न श्रवणकुमार ज्येष्ठ नागरिक गाउँघर स्वास्थ्य केन्द्रलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउँदै सेवा प्रवाहलाई डिजिटल अभिलेखीकरण तथा रिपोर्टिङ प्रणालीमार्फत सुदृढ गर्न रू. ११ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ।
- स्वास्थ्य जीवनशैली प्रवर्द्धन, नागरिक आरोग्य/आयुर्वेद कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रू. १४ लाख ६० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
- मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्धन, आत्महत्या रोकथाम, सरूवा रोग नियन्त्रण तथा नसर्ने रोगको समयमै पहिचान र व्यवस्थापनका लागि स्क्रिनिङ्ग कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रू. ११ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ।
- क्षयरोगको रोकथाम, पहिचान, उपचार तथा नियन्त्रणका कार्यलाई प्रभावकारी बनाउँदै क्षयरोग मुक्त पालिका निर्माण गर्ने अभियानलाई सुदृढ गर्न रू. २१ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ।
- महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको योगदानको उच्च सम्मान गर्दै प्रोत्साहन रकम, बीमा योगदान रकमलाई निरन्तरता र यातायात खर्चमा ५० प्रतिशतले वृद्धि गर्दै रू. २६ लाख ४७ हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ।
- आधारभूत अस्पताल सञ्चालन व्यवस्थापन, सेवा विस्तार, स्वास्थ्य संस्थाको समग्र सेवा व्यवस्थापनको लागि रू. १८ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
- पालिकाबाट प्रवाह नभएका स्वास्थ्य सेवालाई नागरिकको पहुँचको लागि सरकारी तथा गैर-सरकारी संस्थाको समन्वयमा रोगको परिक्षण, उपचार, व्यवस्थापन तथा सचेतनामूलक स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनका लागि रू. ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- अतिविपन्न तथा विपन्न कडा जन्य रोगीको औषधी उपचारमा सहायता, आकस्मिक अवस्थामा रिफर, सहज र सहुलियतपूर्ण एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराउन रू. ८ लाख ५० हजार बजेट बजेटमा विनियोजन गरेको छु।
- स्वास्थ्य सेवामा अहोरात्र समर्पित भई कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीको मनोबल अभिवृद्धि गर्दै सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी, गुणस्तरीय र उत्तरदायी बनाउन प्रोत्साहन रकमको व्यवस्था गरेको छु।

स्वास्थ्य क्षेत्रको समग्र विकास, सेवा पहुँच विस्तार, गुणस्तर अभिवृद्धि, आवश्यक पूर्वाधार सुदृढीकरण तथा प्रभावकारी सेवा प्रवाह सुनिश्चित गर्नका लागि कुल रू. ५ करोड ४२ लाख ३ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।

शिक्षा

"सबैका लागि शिक्षा र गुणस्तरीय शैक्षिक रूपान्तरण" भन्ने मूल ध्येयका साथ आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि शिक्षा क्षेत्रको बजेट प्रस्तुत गर्दछु ।

- भौगोलिक कठिनाई तथा आवतजावतका कारण अप्ठ्यारोमा परेका विद्यार्थीलाई विद्यालयमा सहज पहुँच सुनिश्चित गर्नको लागि आवासिय विद्यालय सञ्चालन गर्ने नीति बमोजिम प्रद्युम्न पनेरू मा वि छात्रावास निर्माणको लागि रू. ९५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- विद्यालय सहयोगी कर्मचारी, बाल शिक्षक र विद्यालय लेखा कर्मचारीलाई केन्द्रवाट प्राप्त रकममा गाउँपालिकाले रू. ७ हजार ३ सय १० बराबर थप गरी रू. ७६ लाख विनियोजन गरेको छु।
- प्रधुम्न पनेरू कम्प्युटर शिक्षक तथा प्राविधिक शिक्षकको थप तलबका लागि रू. ८ लाख ५० हजार व्यवस्था गरेको छु।
- शिक्षा दिवसको अवसरमा शिक्षक तथा विद्यार्थी सम्मान कार्यक्रमका लागि रू. ५ लाख छुट्याएको छु।
- राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता सञ्चालन गर्न रू. १३ लाख विनियोजन गरेको छु।
- त्रैमासिक परीक्षा सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि रू. २ लाख छुट्याएको छु।
- आधारभूत तथा वार्षिक परीक्षा सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा प्रमाणीकरणका लागि रू. ५लाख विनियोजन गरेको छु।
- कक्षा १ देखि ५ सम्मको मूल्याङ्कन अभिलेखीकरण पुस्तिका निर्माण तथा छपाईका लागि रू.३ लाख व्यवस्था गरेको छु।
- शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि प्रारम्भिक तह पठन सीप विकास कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न रू. ५ लाख विनियोजन गरेको छु।
- स्थानीय विषयको पाठ्यक्रम परिमार्जन तथा पाठ्यपुस्तक छपाईका लागि रू. ५ लाख छुट्याएको छु।
- वार्षिक शैक्षिक कार्यपात्रो (Calendar) निर्माण तथा छपाईका लागि रू. १ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु।
- शिक्षक तथा सरोकारवालाको क्षमता विकासका लागि तालिम, कार्यशाला तथा गोष्ठी कार्यक्रममा रू. ५ लाख व्यवस्था गरेको छु।

- गाउँपालिका अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रमका लागि रू. ५ लाख विनियोजन गरेको छु।
- लिडर विद्यालयको क्षमता विकास कार्यक्रमका लागि रू. ६ लाख छुट्याएको छु।
- विद्यार्थीको प्रतिभा प्रवर्द्धनका लागि गाउँपालिका स्तरीय अतिरिक्त क्रियाकलाप सञ्चालन गर्न रू. ३ लाख व्यवस्था गरेको छु।
- छात्रामैत्री वातावरणका लागि स्यानिटरी प्याड डिस्पोजल मेसिन खरिद तथा वितरण गर्न रू. ३ लाख विनियोजन गरेको छु।
- विद्यार्थीको गणितीय सीप विकासका लागि गणित प्रयोगशाला निर्माण कार्यक्रममा रू. ५ लाख छुट्याएको छु।
- सबैका लागि शिक्षा अन्तर्गत आधारभूत तहका शिक्षकको तलब भत्ताका लागि रू. ९ करोड ४४ लाख विनियोजन गरेको छु।
- माध्यमिक तहका शिक्षकको तलब भत्ताका लागि रू. ४ करोड २७ लाख व्यवस्था गरेको छु।
- प्रारम्भिक बाल विकास (ECD) सहजकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदानका लागि रू. १ करोड ३८ लाख ५५ हजार छुट्याएको छु।
- सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान बापत रू.१२ लाख ९० हजार विनियोजन गरेको छु।
- तोकिएका विद्यार्थीका लागि दिवा खाजा कार्यक्रम अन्तर्गत विद्यालयलाई रू. ३९ लाख २२ हजार अनुदान व्यवस्था गरेको छु।
- विद्यालयको दैनिक सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदानका लागि रू.३४ लाख विनियोजन गरेको छु।
- सामुदायिक विद्यालयका छात्राका लागि निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन गर्न रू. ४ लाख ६१ हजार छुट्याएको छु ।
- विपन्न वर्गलाई लक्षित गरी प्रदान गरिने छात्रवृत्तिका लागि रू. ६६ हजार व्यवस्था गरेको छु ।
- प्रति विद्यार्थी लागत (PCF) का आधारमा शिक्षण सिकाई व्यवस्थापन अनुदान बापत रू. १२ लाख १ हजार विनियोजन गरेको छु ।
- परम्परागत विद्यालयका शिक्षक तथा समग्र व्यवस्थापन अनुदानका लागि रू. १८ लाख ६ हजार छुट्याएको छु ।
- सामुदायिक विद्यालयमा विभिन्न शैक्षिक कार्यक्रम सञ्चालन अनुदान बापत रू.३५ लाख ८० हजार व्यवस्था गरेको छु ।
- माध्यमिक तह कक्षा ९-१० मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयका लागि शिक्षण सहयोग अनुदान बापत रू. ५२ लाख २ हजार विनियोजन गरेको छु ।

- सार्वजनिक विद्यालयका जेहेन्दार तथा लक्षित वर्गका विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति बापत रू.२ लाख ९२ हजार छुट्याएको छु ।
- विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना अन्तर्गतका विविध कार्यक्रमका लागि रू. ३३ लाख ९६ हजार विनियोजन गरेको छु ।
- प्रद्युम्न पनेरू. मा वि बस व्यवस्थापनको लागि रू. २ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ५ मा टोलस्तरीय बाल क्लब हाजिरी जवाफ हिज्जे वक्तित्वकला तथा खेलकुद सामाग्री बितरण कार्यक्रमको लागि रू. १ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।

उल्लेखित विविध कार्यक्रमका साथ शिक्षा क्षेत्रको समग्र विकासका लागि कुल रू. १९ करोड ६ लाख १ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।

सामाजिक संरक्षण, जेष्ठ नागरीक, महिला तथा बालबालिका

- पालिकालाई **बालमैत्री** गाउँपालिका बनाउने नीति अन्तर्गत बालमैत्री स्थानीय कार्यक्रमको संचालन गर्न **रू. ३५ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- सबै वडामा बालउद्यान तथा सिकाई केन्द्र निर्माण गर्नका लागि **रू. ३० लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- जेष्ठ नागरीकले देश, समाजलाई पुर्याउनुभएको योगदानको उच्च मुल्यांकन गर्दै ज्येष्ठ नागरिकसँग **अन्तरपुस्ता अनुभव आदानप्रदान कार्यक्रम**लागि **रू. २ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- महिलाको सिप विकास तथा उद्यमशिलता कार्यक्रमको लागि **रू. २ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- महिला, दलित तथा जनजाति र विपन्न समुदायको सरकारी सेवाप्रति आकर्षण गर्न लोकसेवा आयोग तथा शिक्षक सेवा आयोग तयारी कक्षा सञ्चालन गर्नका लागि **रू. २ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- लैङ्गिक भेदभाव तथा हिंसाजन्य गतिविधिलाई निरूत्साहित गर्न र पिडितको उद्धार गर्न लैङ्गिक हिंसा निवारण कोषका लागि **रू. १ लाख** र लैङ्गिक हिंसा न्यूनिकरण कार्यक्रम संचालनका लागि ३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- आफ्नो हेरचाह आफै गर्न नसक्ने वा श्रम गर्न नसक्ने अशक्त तथा असहाय अपांगता भएका व्यक्तिको सहायता सामग्री वितरणको लागि **रू. २ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- गाउँपालिकाका भित्रका वृद्धवृद्धा, एकल महिला, अपाङ्ग, दलित बालबालिकालाई सामाजिक सुरक्षा वितरण गर्न नेपाल सरकारले तोके बमोजिमको बजेट व्यवस्था गरेको छु।

- गाउँपालिका भित्रका विपन्न तथा गरीब घरपरिवारको लागि तत्काल सहायतका लागि अन्य सामाजिक सहायता अन्तर्गत रू. १५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- बालबालिका, महिला, अपाङ्ग दलित लगायतका विभिन्न दिवसीय कार्यक्रम संञ्चालन गर्न ४ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- आमा समूह क्षमता विकास कार्यक्रमका लागि ३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

आँधीखोला गाँउपालिकाको वडा नं. १ अन्तर्गत

- वडा नं १ मा महिला कृषि उद्यम कार्यक्रम अदुवा वेसारको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं २ मा लक्षित वर्ग क्षमता विकास कार्यक्रमको लागि रू. २ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ४ मा महिला लक्षित वर्ग शसक्तिकरण कार्यक्रमका लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ५ मा महिला शसक्तीकरण कार्यक्रमको लागि रू. ३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ४ मा बालबालिका लक्षित वर्ग कार्यक्रमको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ६ मा बालबालिका लक्षित कार्यक्रमको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ४ मा अपाङ्गता लक्षित वर्ग कार्यक्रमको लागि रू. ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।

भौतिक पूर्वाधार क्षेत्र

सडक/ गोरेटो बाटो पूर्वाधार

भौगोलिक आवद्धता कायम गर्न, कृषि तथा उद्योग व्यवसायको विकास गर्न, आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न सघाउ पुग्ने गरी सडक क्षेत्रमा बजेट विनियोजन गरिएको छ।

- संघीय सरकारको साझेदारीमा वडा नं २ स्थित कालीखोला-थुम-टापु-अन्धाअन्धी सडक स्तरोन्नितको लागि **रू. ४ करोड ३० लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं १ स्थित अघौंदी- पंचमूल- त्रिवेणी- डहरे देउराली सडक स्तरोन्नित क्रमागत योजनाको लागि **रू. ६० लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।

- गाउँपालिका परिसरभित्र बाटो निर्माण तथा घेराबार क्रमागत योजनाको लागि रू. १ करोड ३० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ४ स्थित वडा कार्यालय देउराली रिमालस्वारा सडक स्तरोन्नतिको लागि रू. ३० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- खर्किनडाँडा मोटरबाटो स्तरोन्नति र सेपत अर्घादी काफलबोट ग्रामिण सडक स्तरोन्नतिका लागि रू. १८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- हमालीडाँडा माझेपोखरी सडक र कृषि अजगन देबकोटाथर सडक स्तरोन्नतिका लागि रू. १८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- बगालेखोला पहिरो नियन्त्रण तथा नाली निर्माण र भूमिको ढुंगा जैगडे सडक निर्माणका लागि रू. १७ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- चिलाउनेभाटि प्रहरी चौकी जाने सडक र साहुडाँडा भिर्कटेरी मोटरबाटो निर्माणका लागि रू. १७ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- शैक्षिक विकास अभिवृद्धि कार्यक्रम अन्तर्गत पूर्वाधार निर्माणका लागि ४५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- महानगरको साझेदारीमा वाङसिङ देउराली पन्चासे भन्ज्यांग सडक स्तरोन्नतिका लागि रू. ११ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- बाङसिङ देउराली- रिमालस्वारा- श्रवणकुमार- पंचासे ग्रामिण सडक स्तरोन्नतिका लाहि प्रदेश सरकारसँगको सहकार्यमा रू. १ करोड बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- विद्यालय शिक्षा क्षेत्र योजना अन्तर्गत स्वीकृत गुरूयोजनाका आधारमा साझेदारीमा विद्यालय पूर्वाधार विकासका लागि रू. ३० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- बालमैत्री पालिका घोषणा गर्ने नीति बमोजिम बालमैत्री पूर्वाधार निर्माणका लागि रू. ४० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ३ स्थित फुलवारी-आर्थर-राम्झा देउराली सडक निर्माण क्रमागत योजनाको लागि संघीय सरकारको साझेदारीमा गाउँपालिकाको समेत गरी **रू. १ करोड ६० लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- हालसम्म गाउँपालिकाले निर्माण गरेका पक्की सडकको नियमित मर्मत सम्भारका लागि रू. ३० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- सेपत भर्स्याङ देउराली सडकमा संरचना थप गर्नका लागि रू. २० **लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- सडकको दाँयाबायाँ रहेका झाडी तथा नाली सफा गर्नको लागि लेन्थ वर्कर व्यवस्थापनका लागि रू. १० **लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।

- ग्रामिण सडक स्तरोन्नति अन्तर्गत काफलटारी-बसेवारी-बेझाङ ग्रामिण सडक, पंचमूल-त्रिवेणी-दत्तेलोटे-दहरे देउराली सडक, पुवाडाडा-माझकटेरा ग्रामिण सडक, सेपत-काफलबोट-कमेरे-रिमालस्वारा-पंचासे सडक, सेतिदोभान-सिमखेत-भाटखोला सडक, भगवतिचोक-छाप- सम्धिखोला सडकको लागि रू. १ करोड ५० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- कृषि सडक अन्तर्गत मन्चौका- राष्ट्रिया मावि सडक, रङ्गुवा बास्कोट सडक, पेटकटेरी आडघरे सडक, वाटास्वारा- कुलमन्दिर सडक, गाबाटे पुलको मुख सडक, मडुवा फेदी सडक, चिप्लेटी-ठुलीखोरिया-देवीस्थान सडक, कमेरेपानी-जुम्लिठान-खौला लाकुरी सडक, कृषि-लाकुरी-कालाभैरव सडक, डाडाखेत मोटरबाटो, गैराबारी मोटरबाटो, आइतेखोला स्यानीबराए भित्री सडक, केरौदी- ठुलीबराए सडक, पुवाडाडा नेपाने सडक, टिकाजा भुजुङ्गे सडक, बरपिप्ले चिसाखोला सडक, जनप्रदिप मावि जाने सडक, ठुलीखोरिया अधिकारी कुल मन्दिर सडक, चमच्चो हुँदै वडा कार्यालय जाने मोटरबाटो, बालारञ्जन गहतेडाडा सडक, पेटकटेरी धाङधुङ दोबिल्ला सडक, टिकाजा विक टोल मोटरबाटो, समीको डाडा डाडाकेटरी सडक, टारी मोरबाटो, मुलाबारी ओडार मोटरबाटो, भिरकटेरी- आठगरे- दोबिल्ला सडक, चिलाउनेभाटी पोखरचौर-झारखोला सडक,गुरुकुल कचुरेनी मडुवा सडक स्तरोन्नतिका लागि १ करोड ५० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

आ व २०८३/०८४ को लागि वडालाई दिएको बजेट सिलिङ अनुसार छनौट भई प्राप्त हुन आएका योजना देहाय अनुसार हुने गरी बजेट विनियोजन गरेको छु।

सडक

- **वडा नं १ अन्तर्गत**
  - समिको रू.ख देखि मगरखाल्टा जाने गोरेटो निर्माणको लागि रू.. २ लाख
  - विश्वकर्मा टोलमा गोरेटो बाटो निर्माण को लागि रू.. २ लाख
  - ठूलो खेत खर्खरे गोरेटो बाटो निर्माणको लागि रू.. २ लाख
  - विरौटा आग्रीघडेरी पदमार्ग निर्माणको लागि रू.. २ लाख
  - पंगाली डिलबाट पंगाली टोल हुदै डहरे पैदलमार्ग निर्माणको लागि रू.. २ लाख
  - चौकी खोलामा कल्भर्ट निर्माण को लागि रू.. २ लाख
  - राजाश्वारा क्षेत्री टोलमा मोटरबाटो निर्माण को लागि रू.. ५ लाख
  - हिले राम्दी खर्क गोरेटो बाटो निर्माणको लागि रू.. २ लाख
  - वडाभित्रका मोटरबाटो सरसफाईको लागि रू. ५ लाख

- वडा नं २ अन्तर्गत
  - वहिया गोरेटो बाटो निर्माणको लागि रू.. ३ लाख
  - घडेरी काफलटारी गोरेटो बाटो निर्माणको लागि रू.. २ लाख
  - वेत्यानी गोरेटोबाटो ढलानको लागि रू.. १ लाख ५० हजार
  - केशेको चौतारो कालीगाडे गोरेटो बाटो निर्माणको लागि रू. १ लाख
  - स्यालेखोल्सा भुतेढुंगा मोटरबाटो निर्माणको लागि रू. २ लाख
  - खरीखन्ने शिवमन्दिर गोरेटोबाटो निर्माणको लागि रू. १ लाख
  - हर्जामुनी तिलिम मोटरबाटो स्तरोन्नतिको लागि रू. ५ लाख
  - चिन्तेचौर भर्कुना गोरेटो बाटो निर्माणको लागि रू. २ लाख
  - थुम गोरेटो बाटो ढलानको लागि रू. ३ लाख
  - मोटरबाटो सरसफाईको लागि रू. ५ लाख
  - कैजाले विरौटा डिही कुसुण्डे पोखरामुनि धारा सडक निर्माणका लागि रू. ५ लाख

- वडा नं ३ अन्तर्गत
  - बाह्रेमुने माझकटेरा गोरेटो बाटो निर्माण को लागि रू.. २ लाख
  - फूलवारी खर्किन्डाँडा गोरेटोबाटो निर्माणको लागि रू.. २ लाख
  - दुलेपानी छेलोहाने गोरेटोबाटो निर्माणको लागि रू. १ लाख ५० हजार
  - साहुको पाखा घुम्ती लहरेपानी गोरेटो बाटो निर्माणको लागि रू. २ लाख
  - माझेपोखरी दलित बस्ती पछाडि मेशिनरी वाल निर्माणको लागि रू. १ लाख ५० हजार
  - अभियानचोक पत्यान चौतारा सम्म गोरेटो बाटो निर्माणको लागि रू. १ लाख ५० हजार
  - बासेडाँडा लामेचौतारा सालघारी गोरेटोबाटो निर्माणको लागि रू. १ लाख ५० हजार
  - विपी आवि डाँडाघरसम्म गोरेटोबाटो निर्माण योजनाको लागि रू. २ लाख
  - ठुल्ढुंगा मोटरबाटो वडा कार्यालयसम्म गोरेटोबाटो निर्माणको लागि रू. २ लाख
  - मजुवाघर खत्रीटोल ठूलाघर गोरेटो बाटो निर्माण योजनाको लागि रू. २ लाख
  - तल्लोबारी सुनारटोल अगेरी झाक्रीथानसम्म गोरेटोबाटो योजनाको लागि रू. २ लाख
  - ग्रामिण मोटरबाटो सरसफाई योजनाको लागि रू. ५ लाख
  - भित्री मोटरबाटो निर्माणको लागि रू. ३ लाख

- वडा नं.४ अन्तर्गत
  - मुसाको विरौटा देखि कोठी जाने गोरेटो बाटो निर्माणको लागि रू. १ लाख
  - मुलाबारीबाट रातीपोखरी सम्म गोरेटो बाटो निर्माणको लागि रू. १ लाख

- रिमालस्वार गोरेटो बाटो निर्माण योजनाको लागि रू. २ लाख
- स्कुल तल्लो भवन उपल्लो मोटरबाटो गोरेटो बाटो निर्माणको लागि ३ लाख
- चिचीपानी आँधीखोला कृषि सडक निर्माणको लागि रू. २ लाख
- तल्लो लौसीबोट गोरेटो बाटो निर्माणको लागि रू. १ लाख
- ग्रामिण सडक सरसफाई तथा मर्मत सम्भारको लागि रू. ५ लाख

➢ **वडा नं.५ अन्तर्गत**

- वडा भित्रका मोटरबाटो सरसफाईको लागि रू. ५ लाख
- देवकोटाथर गोरेटोबाटो संसानघाट जाने गोरेटो बाटोको लागि रू. १ लाख ५० हजार
- नीस्ती गोरेटोबाटो तथा खानेपानी मर्मत योजनाको लागि रू. १ लाख
- धैर्यनी पुछारघर गोरेटोबाटो निर्माण योजनाको लागि रू. १ लाख
- रंगेठाँटी ठाडो मोटरबाटो निर्माणको लागि रू. १ लाख
- आरोट डाँडा मोरटबाटो निर्माणका लागि रू. ५ लाख
- पारिवारी मन्दिरदेखि सिम्ले मोटरबाटो निर्माणका लागि रू. ५ लाख

➢ **वडा नं.६ अन्तर्गत**

- झारकान्लादेखि दोखला थान सम्मको गोरेटो बाटो निर्माण योजनाको लागि रू. १ लाख
- छाप रंगेटारी मोटरबाटो स्तरोन्नतिको लागि रू. १ लाख
- लामवारि देखि कल्याणडाँडा गोरेटो बाटो निर्माणको लागि रू. १ लाख ५० हजार
- मोटरबाटो देखि भंगारी गोरेटो बाटोको लागि रू. १ लाख
- भंगारी ठुली छहरा मोटरबाटो निर्माण योजनाको लागि रू. १ लाख ५० हजार
- डाँडाथर पधेरी चौरी र लामघर गोरेटो बाटो योजनाको लागि रू. ३ लाख
- गैरावारी थमाली गोरेटो निर्माण योजनाको लागि रू. २ लाख
- गैरादेखि मूलाबारी गोरेटोबाटोको लागि रू. २ लाख
- गहिराको ढल निकास तथा गोरेटो बाटो मर्मत योजनाको लागि रू. १ लाख
- थुम्की चौर देखि पातीखोला सम्म जाने गोरेटो बाटो निर्माणको लागि रू. २ लाख
- आलेगहिरा देखि सहकारी सम्म गोरेटो बाटो तथा पहिरो रोकथाम योजनाको लागि रू. १ लाख ५० हजार
- ठूलीखोरिया मोटरबाटो ढलान योजनाको लागि रू. २ लाख
- टारीदेखि समिको रूखसम्मको मोटरबाटो निर्माण योजनाको लागि रू. ५ लाख
- अधिकारी तल्लो मोटरबाटो निर्माण योजनाको लागि रू. १ लाख
- झाम्टेदेखि चौर जाने बाटो निर्माणको लागि रू. १ लाख

- वडा भित्रका मोटरबाटो सरसफाईको लागि रू. ५ लाख

भवन तथा अन्य सार्वजनिक निर्माण

- विपन्न नागरीकको आवासको हकको सुनिश्चितताको लागि आवास निर्माण तथा मर्मत र शौचालय निर्माण कामका लागि रू. १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- निर्माण सामग्रीको गुणस्तर परीक्षणमा सघाउ पुर्याउन सिभिल ल्याबको ट्रस निर्माण तथा व्यवस्थापनको लागि रू. १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- सभाहल व्यवस्थापन तथा मर्मतका लागि रू. ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं १ मा टोल विकास संस्थाको व्रण्डा र मानिकेश्वारा समाज भवनमा शौचालय निर्माणको लागि रू. २ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं १ मा बाल विकास केन्द्र व्यवस्थापनको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं १ मा कृषि खेतमा प्रतिक्षालय निर्माणको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं २ मा दलित सामूदायिक भवन शौचालय निर्माणको लागि रू.. २ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं २ मा सहेली सामूदायिक भवन शौचालय निर्माणको लागि रू. २ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ४ मा तल्ला खड्केरी मेलपोखरी प्रतिक्षालय निर्माणको लागि रू. २ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ४ मा रातीपोखरी प्रतिक्षालय निर्माणको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ५ मा सिद्धेश्वर मन्दिर मर्मत योजनाको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- कालाभैरवकोट चण्डिथान निर्माण पुजा व्यवस्थापन योजनाको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ६ मा ढाँडीखेत सामूदायिक भवन निर्माण योजनाको लागि रू. १ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
- साउनेटारी आ वि भवन मर्मत तथा पुन निर्माणका लागि रू ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

खानेपानी

आधारभूत खानेपानी सबै बस्तीमा पुर्याउन एक घर एक धारा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएका छौं।

- जनताको आवश्यकता अनुसार लागत साझेदारीमा मागमा आधारित खानेपानी योजनाका लागि **रू. २० लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ३ स्थित लरुखा-काहुरे-माझेपोखरी-कुवापानी-पुवाडाडा वडा कार्यालय खानेपानी योजनाका **लागि रू. ४० लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।

- वडा नं. १ अन्तर्गत
    - दत्तेलोटे चापपानी राईजुम लिफ्टिङ्ग खानेपानी मर्मतको लागि रू. ३ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

- वडा नं. ३ अन्तर्गत
    - आँघेटारी खोल्सा कुवा निर्माण योजनाको लागि रू.१ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
    - झाक्रीपधेरो ट्याङ्की निर्माणको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
    - कुवापानी मूल संरक्षण तथा भेल व्यवस्थापन योजनाको लागि रू. २ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

- वडा नं. ४ अन्तर्गत
    - गुईचे खानेपानी मर्मत योजनाको लागि रू. २ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
    - उपल्लो लप्सीबोट खानेपानी मर्मत योजनाको लागि रू. २ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
    - बास्कोट ठूलाखेत सिमलचौर खानेपानी योजनाको लागि रू. ७ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
    - मराले खानेपानी मर्मत योजनाको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
    - पातालखर्क काफलबोट खानेपानी योजनाको लागि रू. ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

- वडा नं. ५ अन्तर्गत
    - डाँडाथर खानेपानी योजनाको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
    - खानेपानी तथा सिचाई पाईप वितरणको लागि रू. २ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।

सिँचाई

- नगद सहभागीतामा परम्परागत कुला मर्मत तथा संभार तथा मागमा आधारित सिँचाई योजनाका लागि **रू. ३० लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- खेतीयोग्य उर्वर जग्गामा उत्पादकत्व वृद्धिमा सहयोग पुर्याउन साना सिँचाई कार्यक्रम अन्तर्गत पाईप तथा जालि व्यवस्थापनका लागि **२५ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।

- वडा नं. २ अन्तर्गत
  - पर्यटकीय पोखरी निर्माणको लागि रू.. २ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

- वडा नं. ५ अन्तर्गत
  - सिउँदी सिचाई गावाटेको लागि रू.. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
  - ठूलीबराहे सिचाई योजनाको लागि रू. १ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
  - जाईखोला सिचाई योजनाको लागि रू. १ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
  - ढाँडखेत सिचाई योजनाको लागि रू. १ लाख २५ हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।
  - जुग्ले पारी सिम्ले सिचाई योजनाको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
  - रिठेखोला स्वारा सिचाई योजनाको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
  - गैराबास्टा सिचाई योजनाको लागि रू. १ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु।

ऊर्जा

- विद्युत सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत विद्युतीय ईन्डक्सन चुल्हो वितरणका लागि **रू. ५ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।

जलाधार संरक्षण, वन, वातावरण, सरसफाइ तथा फोहोर मैला व्यवस्थापन

पारिस्थितिक प्रणालीको संरक्षण गर्दै जैविक विविधता कायम राख्न बजेटमा व्यवस्था गरेको छु।

- पानीको श्रोतको दिगोपनको लागि पुराना कुवा मुहान तथा पोखरीको मर्मत सम्भार एवम् संरक्षण गर्नुको साथै पोखरी तथा कुवा पुनर्भरण र चौतारी संरक्षणको लागि **रू. १० लाख बजेट** विनियोजन गरेको छु।
- पंचासे संरक्षण क्षेत्र विकास कार्यक्रमका लागि रू. ४ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- सामुदायिक वन व्यवस्थापन अभिमुखीकरणको लागि **२ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।

- **स्वच्छ आँधीखोला गाउँपालिका निर्माण अभियान अन्तर्गत** फोहोरमैलाको दिगो र प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि **रू. ५० लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- **सार्बजनिक जग्गा र सामुदायिक बन क्षेत्रमा माटो सुहाउदो फलफुलका बिरूवा रोपण कार्य** गर्नका लागि **रू. ५ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- स्थानीय स्तरमा जलवायू परिवर्तन अनुकुन योजना (LAPA) निर्माणका लागि **रू. ५ लाख बजेट विनियोजन** गरेको छु।

खेलकुद

स्वच्छ जीवनको लागि खेलकुद भन्ने अभियान अन्तर्गत खेलले खेल्ने व्यक्ति, समाज र सिंगो गाउँपालिकाको गौरव बढाउने अभिप्रायका साथ खेलकुद क्षेत्रको विकासका लागि बजेटमा व्यवस्था गरेको छु।

- अध्यक्ष कप रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता तथा विविध सांस्कृतिक कार्यक्रमको लागि रू. १२ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ३ मा सामूदायिक विद्यालयमा कराते प्रशिक्षण कार्यक्रम को लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ४ मा खेलमैदान मेलपोखरी योजनाको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- पालिका स्तरीय खेलमैदान निर्माणका लागि रू. २० लाख र वडा स्तरीय खेलमैदान निर्माणका लागि रू २० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

अन्य पूर्वाधार

- समपूरक कोषको लागि **रू. ३ करोड** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा नं ५ स्थित सेतिखोला छाप प्रवेशद्वार र पार्क निर्माणका लागि **रू. ५ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- मागमा आधारित झोलुङ्गे पुल तथा ट्रस निर्माणका लागि **रू. २० लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।

न्याय निरूपण

- मेलमिलापको माध्यमबाट सामाजिक एकतामा जोड दिने संयन्त्रको रूपमा रहेको आँधीखोला गाउँपालिकाको न्यायिक समितिको प्रभावकारीता बढाउन मेमिलापकर्ताको अभिमुखीकरण तालिम कार्यक्रम, न्यायिक समिति सचिवालय संचालन, स्थानीय तह न्यायिक समिति संस्थागत विकास,

कानुनी परामर्श, मेलमिलाप केन्द्र व्यवस्थापन,अनुगमन तथा सहजीकरण कार्यक्रमको लागि **रू. १० लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।

संस्कृति

- ऐतिहासिक चाड पर्व, मेला महोत्सव, पूजा पाठ, खेलकुद तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम जोगाउन लगायत संस्कृति कार्यक्रम चाडपर्व, मेला महोत्सव, दिवसको संरक्षण तथा सम्बर्धनको लागि **रू. १२ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- दशरथले शिकार खेलेको पवित्र स्थानमा धार्मिक पर्यटन महोत्सव तथा यज्ञ आयोजना गर्न रू. **५ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- कालाभैरव कोटमा ट्रस्ट निर्माण गर्न रू. २ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

सहकारी

- सहकारीसँगको समन्वय, सहकारी संस्थाको दायित्व काम कर्तव्य तथा स्थानीय सरकारको नीतिमा समावेश गराउन सहकारी संस्थाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई अभिमुखीकरण तालिम तथा सहकारी शाखा व्यवस्थापनको लागि **रू. ४ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।

सामाजिक सुरक्षा, राष्ट्रिय परिचयपत्र तथा पञ्जीकरण

- सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको विवरण तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता अद्यावधिक,परिचयपत्र छपाई, शिविर र आईरिस सक्यानर डिभाईस खरिदका लागि ७ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

विपत् व्यवस्थापन

- प्राकृतिक प्रकोपको कारण हुन सक्ने क्षतिको न्युनिकरणका लागि उद्धार, राहत र व्यवस्थापन गर्न विपत् व्यवस्थापनको लागि **रू. ३० लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।
- ४ नं वडा भित्रका सबै प्रकारका विपदको व्यवस्थापन गर्नको लागि रू. १ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

कार्यालय सञ्चालन, सार्वजनिक सेवा प्रवाह एवम् संस्थागत विकास

- सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरूस्त प्रविधि मैत्री बनाउनको लागि कर्मचारीलाई तालिम प्रदान गरिनेछ। आँधीखोला गाउँपालिकामा कार्यरत अनुशासित, इमान्दार र दक्ष करार सेवाका कर्मचारीको आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ मा सेवामा आवश्यकताका आधारमा निरन्तरता कायम गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ। छात्रवृत्ति, मिलापत्र, आर्थिक सहायता, अपाङ्ग परिचयपत्र एवम् अघिल्लो आर्थिक वर्षमा निःशुल्क रूपमा प्रदान गरेको सेवालाई निरन्तरता दिइएको छ।
- उपभोक्ता समिति मार्फत गरिने कामको थप प्रभावकारिताको लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम लागि **रू. ७ लाख** विनियोजन गरेको छु।

सूचना तथा संचार प्रविधि

- आर्टिफिसियल ईन्टेलिजेन्स (AI) प्रयोग सम्बन्धी कर्मचारी र शिक्षकलाई अभिमुखीकरण कार्यक्रमका लागि रू. ६ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- सामाजिक संजालको संचालन र प्रयोगलाई प्रभावकारी बनाउन सूचना प्रविधि तथा साईबर सेक्युरिटी (Cyber Security) सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यक्रमका लागि रू. ४ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- पालिका भित्रका बिभिन्न स्थानमा फ्री वाईफाई जोनको व्यवस्था गर्नको लागि रू. ३ लाख विनियोजन गरेको छु।
- मुख्य बजार केन्द्रमा सि सी टि भि जडान तथा मर्मत कार्यलाई रू. ८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- विद्युत आपूर्ति नभएको समयमा समेत सेवा प्रवाह गर्न वडा कार्यालय र स्वास्थ्य संस्थामा सोलार पावर ब्याकअप जडान र मर्मतका लागि रू. १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- वडा कार्यालयमा डिजिटल नागरीक वडापत्र जडानको रू. १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- स्थानीय राजपत्र छपाई तथा व्यवस्थापनको लागि रू. ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- जननिर्वाचित प्रतिनिधीहरू.को दोस्रो कार्याकालमा सम्पादित कार्यक्रमको एकमुष्ठ संगालोको रूपमा उपलब्धि मापन श्वेतपत्र तथा वृत्तचित्र निर्माणका लागि १० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- पर्यटन प्रवर्धन गर्नका लागि QR सहितको होर्डिङ बोर्ड, डिजिटल डिस्प्ले बोर्ड जडानका लागि रू. ८ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।

कर्मचारी प्रशासन

कर्मचारी पारिश्रमिक, तलव तथा अन्य भत्ता, पदाधिकारी सुविधा भत्ता, कार्यालयमा सेवा प्रवाहमा आवश्यक गर्ने विविध विषयसँग सम्बन्धीत कार्यालय सञ्चालन तथा कार्यक्रम खर्च, वडा कार्यालय सञ्चालन खर्च, पालिका अन्तर्गतका विभिन्न विषयगत शाखा तथा कार्यालय सञ्चालन खर्च, आर्थिक सहायता, ढुवान, सञ्चार, इन्धन, अन्य सेवा शुल्क, सञ्चालित सामग्री एवम् मेसिनरी समान मर्मत, अनुगमन मुल्यांकन, भ्रमण, पुस्तक पत्रपत्रिका, छपाइ अभिमुखीकरण तालिम, विविध खर्च, सेवा परामर्श खर्च र गाउँपालिका तथा अन्य प्रशासनिक खर्चको लागि **रू. ७ करोड २३ लाख** बजेट विनियोजन गरेको छु।

- कर्मचारीको मनोबल उच्च पार्ने नीति लाई साकार पार्न सेवाप्रति लगनशील, जिम्मेवार, उत्तरदायी र कर्तव्य निष्ठ बनाउन कर्मचारी सम्मान कार्यक्रम अन्तर्गत रू. २ लाख विनियोजन गरेको छु।
- जनप्रतिनिधि र कर्मचारीका लागि तालिम सेमिनार गोष्ठि लगायत क्षमता विकासका कार्यक्रम, सकारात्मक सोच सिकाई सम्बन्धी कार्यक्रम अन्तर्गत रू. ३ लाख विनियोजन गरेको छु।
- आँधीखोला गाउँपालिका कार्यालय र पालिका अन्तर्गतका कार्यालयको सेवा प्रवाहलाई चुस्त पारदर्शी एवं जवाफदेही बनाउन घुम्ती सेवा, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण लगायत अन्य सेवाग्राहीमैत्री कार्यक्रम अन्तर्गत सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमका लागी रू. ४ लाख, एकीकृत घुम्ति शिविरको लागी रू. ६ लाख र सामाजिक परिक्षणको लागि रू. ६ लाख गरी कुल १६ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- स्थानीय शासन कार्यसम्पादन मुल्याङ्कन प्रणाली सम्बन्धी अभिमुखीकरण तथा कार्यक्रम संचालनका लागी रू. ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- टोल विकास संस्थाका पदाधिकारीको क्षमता एवं नेतृत्व विकासका अवसर सिर्जना र टोल विकास संस्थाको संस्थागत विकासका लागि रू. ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु।
- आर्थिक प्रशासन शाखा, योजना शाखा, राजश्व शाखा लगायत अन्य शाखा आधुनिक प्रविधि सहितको सफ्टवेयर प्रणालीबाट सञ्चालन गरेकोमा त्यसको लागि कर्मचारीलाई पुनर्ताजगी तालिम दिन बजेटमा व्यवस्था गरेको छ।

सत्रौं गाउँसभाद्वारा आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को लागि स्वीकृत भएको बजेट तथा कार्यक्रम, १८ औं गाउँसभाद्वारा पारित संशोधित बजेट र कार्यपालिकाको बैठकबाट छनौट गरी कार्यान्वयन भएका

सवै योजना तथा कार्यक्रमहरू, कर्मचारी तथा पदाधिकारीको सम्पूर्ण सेवा सुविधा बापतको खर्च रकम समेत यस उन्नाईसौं गाउँसभाबाट अनुमोदन सहित स्वीकृतको लागि प्रस्ताव पेश गरेको छु।

- ❖ विभिन्न आकस्मिक तथा भैपरी आउने पूँजीगत खर्च, विपत् व्यवस्थापन खर्च तथा प्रकोप व्यवस्थापन कोषबाट भएको सम्पूर्ण खर्च यसै उन्नाईसौं गाउँसभाबाट अनुमोदन सहित स्वीकृतका लागि प्रस्ताव पेश गरेको छु।
- ❖ आ.व २०८२/०८३ मा दहत्तर बहत्तरबाट बाँडफाँड भई आएको राजश्व रकम नियमानुसार विनियोजित भएका कार्यक्रम खर्च अनुमोदनका लागि पेश गरेको छु।
- ❖ संघीय सशर्त अनुदानबाट प्राप्त रकम स्थानीय संचित कोष प्रणालीमा भएका थपघट रकमको अनुमोदनका लागि पेश गरेको छु।
- ❖ आ.व २०८२/०८३ मा सम्पन्न विभिन्न विषयगत समिति, न्यायिक समिति र लेखा समितिको वार्षिक प्रतिवेदन समेत अनुमोदनका लागि पेश गरेको छु।
- ❖ महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट प्राप्त आ.व २०८१/०८२ को अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिवेदन समेत अनुमोदनका लागि पेश गरेको छु।

आर्थिक ऐन र विनियोजन ऐन

- ➢ आँधीखोला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नका निम्ति स्थानीय कर दस्तुर, शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न नेपालको संविधानको धारा -२२८ को उपधारा २ बमोजिम कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी यस गाउँसभा समक्ष आर्थिक विधेयक र सोका अनुसूची समेत स्वीकृतका लागि यसै साथ पेश गरेको छु।

- ➢ आँधीखोला गाउँपालिका, स्याङ्जाको आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को सेवा र कार्यहरू.को लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम विनियोजन गर्न वाञ्छनीय भएकोले नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप-धारा (२) बमोजिम कार्यपालिकाबाट स्वीकृत विनियोजन विधेयक २०८३ यसै साथ सम्लग्न गरी स्वीकृतिका लागि पेश गरेको छु।

- ➢ प्रस्तावित आगामी आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयन हुने आयोजन तथा कार्यक्रमको विस्तृत विवरण वार्षिक विकास कार्यक्रम अनूसूचीमा उल्लेख गरेको छु।

यस सम्मानित उन्नाईसौं सभाका समाध्यक्ष महोदय, सभाका सचिवज्यू, सभासद ज्यूहरू, कर्मचारी एवम् आम समुदाय लगायत हामीलाई प्रत्यक्ष प्रसारण मार्फत हेरी रहनु र सुनिरहनु हुने सम्पूर्ण महानुभावहरू,

आँधीखोला गाँउपालिकाका उन्नाईसौं सभाको पहिलो बैठकबाट पारित नीतिलाई मूर्तरू.प प्रदान गर्न हामिले उच्चतम मितव्ययिता लाई आत्मसाथ गर्दै आ.व.२०८३/०८४ को आय/ व्यय अनुमानित बजेट समग्र आर्थिक परिवेश र आँधीखोलाको आवश्यकतामा आधारीत भई नीति तथा कार्यक्रममा प्राथमिकतामा रहेका कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य र स्वरोजगारीका क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राख्दै बजेट विनियोजन भएको छ। भौतिक पूर्वाधारमा उल्लेखनीय प्रगति गरिएको साथै कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा र स्वरोजगारीका सुचकाङ्कहरू. पनि क्रमश प्रगति उन्मूख रहेका छन्। प्रस्तुत बजेट कार्यान्वयन पश्चात समग्र नागरीकको आर्थिक, सामाजिक जिवन, अभिवृद्धि गर्दै गुणस्तरिय शिक्षा स्वास्थ्य र रोजगारीमा अभिवृद्धि गर्न सबै नागरिकले राज्यबाट सामाजिक सुरक्षा एवम संरक्षण तथा समावेशी विकास प्रक्रिया अवलम्बन गर्ने र स्वस्थ शिक्षित, समून्नत सुसस्कृति र न्यायपूर्ण समाज निर्माणमा महत्वपूर्ण योगदान पुग्ने अपेक्षा लिएको छु।

संघीय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र नेपालको संविधान २०७२ जारी भई संविधानाने प्रत्याभूत गरेको संवैधानिक अधिकार अंगीकार गर्दै, स्थानीय सरकारले सम्पादन गर्नुपर्ने अधिकार र कर्तव्यको बीचमा आर्थिक तथा सामाजिक विकासको जगमा उभिदै सम्वृद्ध आँधीखोला, सुखी आँधीखोला वासीको आकाक्षां हाँसिल गर्ने ईमान्दारिता र उत्साहका साथ लाग्न हामी प्रतिवद्ध छौं। हामीलाई निरन्तर साथ सहयोग, सल्लाह, सुझाव र हौसला प्रदान गर्नुहुने सबै राजनीतिक दल, सम्पूर्ण जनप्रतिनिधी ज्यूहरू., संघीय/ प्रदेश माननिय ज्यू, सामाजिक संघ संस्था, निजी क्षेत्र, संचार जगत, सुरक्षाकर्मी, स्वदेश तथा विदेशमा रहेनु हुने आम यूवा समुदाय लगायत सम्पूर्ण महानुभाव प्रति हार्दिक कृतज्ञता प्रकट गर्दै आगामी दिनमा पनि यस्तै सहयोग, राय, सल्लाह र सूझावको अपेक्षा राखेका छौं।

सम्वत् २०८२ साल भाद्र २३ र २४ गते भएको जेन्जी आन्दोलन, तत्पश्चात उत्पन्न परिवेश, सरकार परिवर्तन र फाल्गुन २१ गते सम्पन्न आम निर्वाचन, निर्वाचन अगाडी लागू भएको आचारसंहिता जस्ता कारणबाट तीन वटै तहका सरकारका कार्यक्रम कार्यान्वयन र भुक्तानी प्रक्रियामा भएको असहजताको कारणले हाम्रो पालिका पनि प्रतक्ष्य रूपमा प्रभावित भएको छ।जसको कारण चालू आ.वमा श्रोत सुनिश्चित भएर वार्षिक विकास योजना (रातो किताब) मा समावेश भएका कतिपय योजना कार्यान्वयन गर्न असमर्थ भयौं।त्यस्ता आयोजना आगामी आर्थिक वर्ष २०८४/०८५ मा क्रमशः कार्यान्वयन गरिनेछ।
संवैधानिक अधिकार र यसै बजेटको परिधिभित्र रहेर आ.व. २०८३/०८४ का योजना संचालन हुनेछन्। पूर्वाधार तर्फका योजना फाल्गुन मसान्तसम्म र अन्य कार्यक्रम जेष्ठ मसान्तसम्म कार्यान्वयन गर्ने सबल पक्षलाई यस आ.व. मा समेत लागू गर्ने नीतिगत व्यवस्था गरिएको छ। यसले समग्र

गाउँपालिकाको भौतिक पूर्वाधार लगायत आर्थिक सामाजिक क्षेत्रको समग्र विकासमा विगत वर्ष झैं सकारात्मक प्रभाव पार्नेछ भन्ने आशा गरेको छु।

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको स्थापनाको लागि नेपाली जनताबाट भएका पटक पटकका जनआन्दोलन र शान्तिपूर्ण जनक्रान्तिका क्रममा शाहदत प्राप्त गर्नुहुने महान शहिद प्रति भावपूर्ण श्रद्राञ्जली अर्पण गर्दै उच्च सम्मानका साथ स्मरण गर्न चाहन्छु। पटक पटकका आन्दोलनमा घाइते हुनुभएका अथक योद्धाको पूर्ण स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दै परिवर्तनका संवाहक सम्पूर्ण जन समुदायप्रति हार्दिक सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

अन्त्यमा, मुलुकभित्र र बाहिर रहनु भएका गाउँपालिकाको आधिकारिक सामाजिक सञ्जालबाट प्रत्यक्ष प्रसारण सुनिरहनुभएका आँधीखोलावासी तथा नेपाली आमाबुवा, दिदीबहिनी तथा दाजुभाइ लगायत सम्पूर्णमा सवल, समृद्ध र न्यायपूर्ण आँधीखोला निर्माणमा योगदान गर्न अनुरोधका साथ विदा हुन चाहन्छु।

धन्यवाद नमस्कार

जय आँधीखोला

जय आँधीखोला वासी !!

सिता थापा

उपाध्यक्ष

इति सम्वत् २०८३ असार ८ गते रोज २ शुभम्